

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **M. A.**, narozený X,
státní příslušník X,
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-1333/BA-BA07-BA06-Z-2025 ze dne 20. 11. 2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce byl dne 16. 11. 2025 přistižen při krádeži a následujícího dne zajištěn za účelem správního vyhoštění. Dne 19. 11. 2025 podal v zařízení pro zajištění cizinců žádost o udělení mezinárodní ochrany.

I. Řízení před žalovaným

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

2. Naříkaným rozhodnutím jej žalovaný zajistil podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, protože dospěl k závěru, že je nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce je evidován v Schengenském informačním systému s platností do 21. 10. 2028, nachází se v Evidenci nežádoucích osob (od 30. 7. 2025), bylo mu uloženo správní vyhoštění dne 11. 5. 2025 a byl mu vydán příkaz k vycestování. Žalobce před policejním orgánem prohlásil, že mu v návratu do země původu nic nebrání. V České republice není nikde hlášen k pobytu, přespává po kamarádech. Nemá žádné finanční prostředky, které si ani není schopen legální cestou obstarat.
3. Podle žalovaného tedy žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až v reakci na zajištění ze strany policie a hrozbu nuceného návratu do vlasti, jinak by pro to neměl důvod. Možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu žalovaný vyloučil právě pro předpokládatelný nedostatek spolupráce žalobce se státními orgány. Nelze očekávat, že by byl dostupný pro účely pobytových kontrol nebo že by plnil povinnost hlásit se na policii. Povinnost setrvat v pobytovém zařízení otevřeného typu by neuposlechl, což lze dovodit z jeho předchozího protiprávního jednání. Dobu zajištění žalovaný stanovil na 110 dnů s tím, že po této době lze předpokládat nabytí právní moci rozhodnutí o mezinárodní ochraně.

II. Řízení před soudem

4. Proti rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce brojil žalobou. V žalobě namítl, že úvahy žalovaného jsou obecné, bez vztahu k jeho případu. Žalobci nelze vytýkat, že neuvedl žádné důvody žádosti o mezinárodní ochranu, neboť k tomu v zajištění není prostor a neodpovídá to tamní praxi. Žalobce se nemůže vrátit do země původu, neboť tam došlo k pádu režimu – nyní je ohrožen na životě. Po celou dobu řízení je žalobce ochoten vyčkat v pobytovém zařízení, nebo na své původní adrese. Žalovaný tedy mohl využít alternativy k zajištění; jejich nepoužití odůvodnil nedostatečně a obecně.
5. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. Shrnl průběh správního řízení a zdůraznil vlastní tvrzení žalobce, která rozporují jeho ochotu spolupracovat, kterou nyní deklaruje. Uložení zvláštních opatření by bylo nedostačující a neúčinné.

III. Procesní úvahy soudu

Rozsah přezkumu

6. Podle závěrů rozsudku Soudního dvora EU ve věcech C-704/20 a C-39/21 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid ze dne 8. 11. 2022 se krajský soud nemůže omezit na přezkum zákonnosti rozhodnutí o zajištění v mezích žalobních bodů. Musí přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námítky uplatněné žalobcem.
7. Těmto závěrům Soudního dvora je třeba rozumět v tom smyslu, že krajský soud není vázán žalobními body (výjimka z § 75 odst. 2 s. ř. s.) a nad jejich rámec zohlední skutkové a právní otázky, které v řízení *vyšly najevo*. To jsou otázky, které vyplynuly z obsahu spisu, popřípadě z průběhu řízení, byť třeba na základě aktivity soudu. Oproti tomu soud není oprávněn bez omezení vyhledávat a ověřovat každý možný důvod nezákonnosti a verifikovat každou jednotlivou rozhodnou otázku. Přezkumná povaha řízení a zásadní uplatnění projednací zásady vyplývající z použitelného vnitrostátního práva stále (ještě) odpovídají požadavkům Soudního dvora.
8. Krajský soud v Plzni tedy souhlasí se závěry Krajského soudu v Brně vyjádřenými

v rozsudku č. j. 34 Az 36/2022-32 ze dne 21. 11. 2022, č. 4439/2023 Sb. NSS *po jejich doplnění o podstatné hledisko*: správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění cizince, *pokud v řízení vyjdou najevo*.

IV. Posouzení věci

9. Žaloba není důvodná. Ve věci byly důvody se domnívat, že žalobce podal svou žádost pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění a že mírnější opatření nebudou účinná. V řízení nevyšly najevo žádné okolnosti, které by měly vliv na zákonnost (rozhodnutí o) zajištění žalobce. Nejdelší přípustná doba zajištění je podle Nejvyššího správního soudu 110 dnů, čemuž zajištění žalobce odpovídá.
10. Žalovaný zajistil žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona azylu. Podle tohoto ustanovení může Ministerstvo vnitra v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

Podání žádosti o mezinárodní ochranu

11. První podmínkou zajištění žalobce bylo podání žádosti o mezinárodní ochranu. Její podání nebylo ve věci sporné, účastníci se na jejím podání shodli.

Podání žádosti pouze s cílem vyhnout se (hrozícímu) vyhoštění

12. Druhou podmínkou je existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění.
13. Pro naplnění důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu postačí zjištění, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána *pouze* s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání, nebo je pozdržet (k významu slova „pouze“ srov. rozsudek KS v Plzni č. j. 17 A 121/2019-74 ze dne 24. 7. 2019): skutečnost, že žadatel uvádí skutečnosti, které mohou být při meritorním posouzení shledány azylově relevantními, zajištění nevylučuje. Vážně míněná žádost o mezinárodní ochranu podaná v zajištění zůstává „pouze“ účelovou, jestliže z okolností případu (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.) plyne motivace žadatele vyhnout se správnímu vyhoštění (srov. rozsudky NSS č. j. 10 Azs 284/2016-35 ze dne 15. 2. 2017 a č. j. 4 Azs 9/2017-31 ze dne 28. 2. 2017). S přihlédnutím ke znění čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU je tedy nezbytné, aby žádost o mezinárodní ochranu měla účel mařit vyhoštění a představovala tak zneužití práva, nikoliv jeho využití (ke zneužití práva jako podmínce zajištění srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 349/2016-48 ze dne 28. 6. 2017 nebo stanovisko generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie ve věci C-534/11 Arslan).
14. Dobrověrné podání žádosti o mezinárodní ochranu po zajištění sleduje dva propojené účely: žadatel se brání nucenému opuštění státu jako průvodní jev toho, že zde především hledá mezinárodní ochranu. O zneužití práva je možné uvažovat v situaci opačné, tedy pokud by žadatel usiloval o mezinárodní ochranu pouze za účelem mařit vyhoštění (a nestál o mezinárodní ochranu, případně věděl, že její podmínky nesplňuje), nebo pokud by účel mařit představoval hlavní účel žádosti (žadatel chce vyhoštění zdržet a zároveň spoléhá se na to, že mu mezinárodní ochrana může být i poskytnuta). Skutečnost, že

žadatel mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, je v takových případech jedním z možných znaků účelovosti, bez dalšího ji však neprokazuje [srov. opět čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Rady 2013/33/EU; přiměřeně pak usnesení SD EU ve věci C-186/21 PPU *J. A. proti Slovinsku* ze dne 3. 6. 2021, odst. 35–39].

15. V poměrech souzené věci to znamená, že si žalovaný měl učinit konkrétními skutečnostmi podložený závěr, zda existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce svou žádost podal toliko s účelem mařit vyhoštění.
16. To žalovaný dovodil na základě toho, že se žalobce nacházel na území neoprávněně a původně prohlásil, že mu v zemi původu nic nehrozí. Žalobci byl zrušen trvalý pobyt pro páchání trestné činnosti, následnou povinnost vycestovat neuposlechl. Neuposlechl ani správní vyhoštění ze dne 11. 5. 2025 (vykonatelné od 13. 11. 2025). Při podání vysvětlení dne 16. 11. 2025 uvedl, že mu v zemi původu nic nehrozí.
17. Žalobce tedy žádost o mezinárodní ochranu podal až po zajištění, přičemž z průběhu správního řízení nevyplynul žádný důvod, proč by tak nemohl učinit dříve. Žalobce původně neměl v úmyslu hledat v České republice mezinárodní ochranu (její důvody výslovně popřel) a učinil tak až poté, co byl zajištěn za účelem správního vyhoštění.
18. Tato zjištění poskytují dostatečnou a konkrétní oporu pro oprávněnou domněnku žalovaného, že hlavním a nejspíš i jediným účelem žádosti žalobce bylo vyhnout se aktuálně hrozícímu nucenému výkonu vyhoštění, nebo je alespoň ztížit. Jde ostatně o typické důvody odůvodňující rozhodnutí podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Soud tedy žalobci nepřisvědčil.
19. Na posouzení nic nemění důraz žalobce na praxi v zařízeních pro zajištění cizinců, kde zpravidla není prostor uvést důvody žádosti o mezinárodní ochranu při prvotním vyjádření vůle (žádost je podávána na předpřipraveném formuláři). Žalobci jednak nic nebránilo uvést konkrétní důvody nad rámec nezbytných údajů formuláře, jednak žalobce dva dny před podáním žádosti prohlásil, že mu v zemi původu nic nehrozí. To samo o sobě, ale i ve spojení s ostatními objektivně zjištěnými skutečnostmi vypovídá o oprávněné domněnce, že žalobce podal svou žádost vyhnout se vyhoštění.

Neúčinnost zvláštních opatření

20. Další žalobní námitky směřovaly proti neuplatnění zvláštních opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu. Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.
21. Napadené rozhodnutí je v tomto ohledu přezkoumatelné, neboť obsahuje srozumitelné a dostatečné důvody pro závěr o nezbytnosti zajištění žalobce.
22. Účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu není pouze zabezpečit jeho účast v řízení o mezinárodní ochraně, ale *především zabezpečit jeho dostupnost pro výkon rozhodnutí o vyhoštění* pro případ, že by se toto rozhodnutí stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. Při posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu pak je třeba přihlédnout k důvodu zajištění a hodnotit, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. Je proto namístě zohlednit mimo jiné i pobytovou historii žadatele o mezinárodní ochranu

(srov. rozsudky NSS č. j. 1 Azs 349/2016-48 ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 119/2018-28 ze dne 7. 2. 2019 a přiměřeně i usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 5 Azs 20/2016-38 ze dne 28. 2. 2017, č. 3559/2017 Sb. NSS).

23. Jakkoliv nelze paušálně vyloučit možnost uložení zvláštních opatření v případech existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Správnímu orgánu nic nebrání, aby stejné okolnosti zohlednil jak při zvažování nutnosti zajištění, tak při souběžných úvahách o účinnosti zvláštních opatření – v zásadě jde totiž o vzájemně se překrývající a doplňující úvahy, při kterých mohou být tytéž okolnosti důvodem jak pro zajištění, tak pro vyloučení aplikace zvláštních opatření (srov. rozsudky NSS č. j. 1 Azs 126/2018-33 ze dne 7. 2. 2019, č. j. 4 Azs 105/2017-24 ze dne 14. 7. 2017).
24. Těmto požadavkům napadené rozhodnutí odpovídá. Vychází z toho, že žalobce se na území ČR nachází neoprávněně, nemá zde žádné rodinné příslušníky, ani stálé bydliště. Žalobce sám uvedl, že jeho rodinní příslušníci jsou v T., a v Praze přespával po ubytovnách a přátelích. Vedle toho nelze přehlédnout, že žalobce byl opakovaně soudně trestán (proto přišel o pobytové oprávnění), neuposlechl ani výjezdní příkaz ani rozhodnutí o vyhoštění, a aktuálně byl policií zadržen po krádeži v obchodě. Jeho osobní historie tedy zjevně vypovídá o tom, že žalobce nerespektuje právní řád České republiky.
25. Při rozhodování žalovaného tedy nebylo lze očekávat, že se žalobce dobrovolně podrobí uloženým omezením a bude k dispozici pro řízení o udělení mezinárodní ochrany, případně řízení o vyhoštění, tedy že zvláštní opatření bude dostatečné (srov. přiměřeně rozsudek NSS č. j. 5 Azs 107/2020-46 ze dne 25. 6. 2020, č. 4058/2020 Sb. NSS, odst. 55–56). V řízení před soudem se na tom nic nezměnilo.

Stanovená doba zajištění

26. Proti stanovené době zajištění žalobce nebrojil nad rámec obecné námitky nepřezkoumatelnosti.
27. Soud proto jen uvádí, že v typovém případě zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je účel zajištění z povahy věci provázán s délkou řízení o mezinárodní ochraně. Účelem zajištění je potřeba překlenout dobu, po kterou je vedeno řízení o mezinárodní ochraně, které bylo zahájeno účelovou žádostí cizince. Doba zajištění podle tohoto ustanovení se proto bude odvíjet od předpokládané délky řízení o mezinárodní ochraně. Cizince nelze zajistit na dobu kratší, než je doba řízení o mezinárodní ochraně – opačný postup by vedl ke zmaření účelu institutu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 363/2017-38 ze dne 23. 1. 2019).
28. Právě z tohoto hlavního účelu zajištění a jeho vazby na řízení o mezinárodní ochraně žalovaný vycházel. Výslednou dobu zajištění 110 dnů stanovil jako součet poloviny zákonné lhůty pro rozhodnutí o mezinárodní ochraně, tj. 90 dnů, 15 dnů odpovídajících lhůt k podání žaloby proti rozhodnutí o mezinárodní ochraně a 5 dnů na předpokládanou dobu doručování všech listin v soudním řízení.
29. Takto stanovená doba je *konstantou individualizovaného posouzení*. Pokud je cizinec z uvedených důvodů a za obvyklých skutkových okolností zajištěn na 110 dnů, plyne z judikatury Nejvyššího správního soudu, že jde o přezkoumatelné a přiměřené omezení osobní svobody založené na konkrétních okolnostech případu (srov. rozsudek NSS č. j. 9 Azs 38/2024-50 ze dne 14. 3. 2024, a judikaturu cit. v jeho odst. 23–24).

30. Stanovená doba 110 dnů zajištění odpovídá zákonem předvídané mezi 180 dnů nejdelšího možného zajištění podle § 46a odst. 5 zákona o azylu. Úvaha žalovaného v obecné rovině ob stojí také co do účelu zajištění: žalovaný navázal stanovenou dobu na dobu možného trvání řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany [§ 27 odst. 1 písm. a) zákona o azylu] a dobu potřebnou pro související úkony. Ve výsledku tedy žalovaný dobu zajištění určil tak, že zajištění bude končit v době, kdy by mělo být (pravomocně) jasno o právním osudu žádosti žalobce o mezinárodní ochranu. To přesně odpovídá účelu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (srov. cit. rozsudek č. j. 1 Azs 363/2017-38).

V. Závěr

31. Z uvedených důvodů není rozhodnutí žalovaného nezákonné a netrpí ani vadami řízení. Soud proto žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 17. prosince 2025

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce